

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Seleționarea valorilor

În plină desfășurare a războiului, toată știința omenească se frământă pentru a descoperi armele cele mai ucigătoare și de distrugere. În laboratoare, în uzine acelaș lucru se petrece.

Însă până când în laboratoarele uzinelor lumii se caută soluții de nimicire, în laboratoarele spirituale ale Bisericii se caută soluții de refacere morală și redresare sufletească.

În laboratorul Sf. Episcopii dela Arad se caută cu multă sârguință soluții practice, se pun în discuție probleme și să dărâmă cu energie toate obstacolele ce stau în calea progresului.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, la diferite ocazii își exprima dorința, că vrea o preoțime mai dinamică, mai activă și mai plină de zel apostolic; însă vechile sisteme de cvalificație a preoților și de clasificare a parohiilor n'a permis o seleționare naturală a valorilor. Între gradele de cvalificație și clasificare a parohiilor, existau pe vremuri obstacole de netrecut, iar preotul așezat într'o parohie nici nu se mai gândea la ceva mai bun, sau la o avansare spre o parohie mai potrivită — în majoritatea cazurilor — pentru că nu avea posibilitatea. Primul pas spre progres, se face prin instituirea examenului de promoție și unele valori încep să apară la suprafață.

Mai mult. În actuala sesiune, Adunarea Eparhială, la propunerea Prea Sfințitului Părinte Episcop, aprobă cu multă însuflețire, un nou sistem de promovare spre progres a tinerelor generații de preoți. Noul sistem de seleționare este următorul: teologii absolvenți, indiferent de cvalificația ce au prestat-o, vor trebui să facă misionarism în parohiile sărace dela munte 5 ani, unde vor avea posibilitatea, să-și manifesteze aptitudinile și să întrebunțeze elanul tineresc în slujba bisericii și neamului.

În părțile muntoase ale Eparhiei noastre sunt o mulțime de parohii vacante, ce ard de dorul de a avea un conducător duhovnicesc, un povă-

țuitor a luminei evanghelice și un purtător a culturii românești.

Deacum înainte la munte, prin suferință, viitorii preoți, se vor pregăti pentru o viață rodnică și ideală. La munte, prin credință și muncă vor nivela terenuri, vor sfărâma stâncile, vor doborî codri; iar din vuetul căderii lor vor zidi altare, case parohiale și cămine culturale. Ca o răsplată vor auzi apoi glasul Stăpânului: „Bine slugă bună și credincioasă; peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune. Intră întru bucuria Domnului tău“ (Matei c. 25 v. 23).

Codul funcționarilor publici, pentru preoții de mir, nu prevede avansări sau grade de înaintare, numai gradațiile în număr de patru. Astfel criteriul cel mai nimerit ar fi trecerea preotului încet dela munte spre câmpie, potrivit activității rodnice dezvoltate în trecut. Situația geografică a Eparhiei noastre se prezintă foarte potrivită pentru astfel de aranjamente.

Deaceea, voi viitori slujitori ai sfințelor altare, inimile voastre să nu se înspăimânte, nici celea din lăuntrul vostru să nu se tulbure, pentru că această dispoziție sinodală se conformează spiritului timpului și vitregiei vremilor. Dacă absolvenții dela școlile de propagandă fac misionarism printre triburile sălbatice ale Africei, voi de ce să nu faceți misionarism prin satele blajine și pașnice dela munte?

La munte, prin suferință și prin greutatea vieții, vă veți întări sufletește. La munte respirând aerul curat, imbalsamat cu mirosul florilor și legănat de adierea vântului, vă veți întări trupește. Gândindu-mă la cuvintele Mântuitorului, vă zic cu Evanghelistul: „Acestea v'am vorbit ca în mine să aveți pace. În lume necaz veți avea, dar îndrăsniți, eu am biruit lumea“ (Ioan 16 v. 33).

Pr. Dr. R. Popa
Bonțești

Ortodoxia

Ortodoxia este izvor de viață religioasă. Acela care ar căuta să se aprofundeze în ortodoxie, ar vedea că ea este complicată. Cu toate acestea măreția ortodoxiei apare tainică și plină de înțeles. Originea ei este străveche, căci taina însăși este din timpurile cele mai vechi. Ea își are tradiția și riturile ei pompoase și solemne.

Ortodoxia nu poate fi înțeleasă fără de ceremonie, fără de preoți, fără de icoanele sfinte, — fără de monahii și tainele ei sfinte. Ea este produsul admirabil al lumii din Răsărit. Răsăritul ar merita numele de „mama religiilor“, pentru că toate s'au născut și au plecat de acolo.

Fiecare religie cercetată la originile ei, are ceva important, un element esențial și predominant. Ortodoxia are *divinul și sfințenia*.

O religie odată constituită, divinității respective trebuie să i-se fixeze un ritual minuțios, un respect deosebit și o credință atentă.

Caracteristicile ortodoxiei sunt: *tradiționalismul și ritualismul*. Ortodoxia a păstrat credința adevărată și nefalsificată a doctrinei creștine. Într-o vreme, când atâtea atacuri văzute și nevăzute s'au abătut cu o putere extraordinară de a distruge credința pură a ortodoxiei, când secte dintre cele mai îndrăznețe au deslănțuit furia nimicirii, Ortodoxia cu imense jertfe, cu martirii și mucenicii ei a înfruntat vijeliile cele mai puternice. Cu gândul curat îndreptat pururea la Iisus Hristos, n'a părăsit nici un moment drumul drept, dar plin de spini și de greutateți al vredniciei orânduite de Dumnezeu.

Și Dumnezeu i-a redat *libertatea și izbăvirea*. Ortodoxul și-a găsit icoana vieții în Evanghelie. Și a ținut la această Sfântă Evanghelie, așa după cum vedem că au ținut și primii creștini la Hristos Mântuitorul. „Faptele Apostolilor“ ne sunt mărturie adevărată la tot ce s'a petrecut în trecutul creștinismului.

Biserica ortodoxă a păstrat tezaurul sfânt al învățaturii creștine în mod corect și numai acela poate fi mântuit care posedă într'adevăr doctrina corectă. Ceice se lapădă sau abandonează sfințenia și corectitudinea învățaturii creștine a Bisericii ortodoxe, sunt perduți. Lupte dintre cele mai grele a dus Biserica ortodoxiei cu ereticii și cu împărații Imperiului Roman. Persecuții grele, sânge creștin nevinovat a curs pentru dreapta credință a lui Hristos.

Sfânta Scriptură și Sfânta Tradițiune sunt cele două izvoare în care se cuprinde revelațiunea dumnezească, adică tot ce Dumnezeu a binevoit să descopere omului.

În *Sfânta Tradițiune* adică în operele sfinților

părinți găsim învățatura sfântă necesară existenței vieții creștine; cu ajutorul ei cunoaștem mai bine pe Dumnezeu. Sf. Tradițiune alimentează viața creștinului ortodox și-i deschide drumul marilor descoperiri divine. *Ea este piatra de încercare a tuturor acelor cari vor să rămână cu adevărați ortodocși.*

Tradiționalismul creștin în viața ortodoxiei a însemnat dreapta mărturisire a lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos. „Plenitudinea adevăratei credințe și a adevăratei învățături este cu mult prea vastă, pentru a putea să se cuprindă în conștiința unui membru izolat al Bisericii, această plinătate este păzită de întreaga Biserică și e transmisă de ea din generație în generație, ca *tradițiune a Bisericii*. Tradițiunea este memoria vie a Bisericii, conținând adevărata doctrină așa cum se manifestă în istorie“ (S. Bulgakoff).

Spiritul Bisericii ortodoxe se manifestă în deplină fidelitate față de Tradițiune.

O trăsătură fundamentală a ortodoxiei este credința puternică a Intrupării Fiului lui Dumnezeu, a lui Iisus Hristos și dogma Sf. Treimi. *Biserica ortodoxă a fost definită de teologii ortodocși, ca o colectivitate în unitatea libertății și a dragostei.*

Concepția „*Logosului*“ în ortodoxie e diferită de a popoarelor păgâne; EL nu e un „heros“ (erou); „*Logosul*“ e Hristos, Fiul lui Dumnezeu, — este natura divină și umană în aceeași Ființă, — este viața eternă și divină a lui Iisus Hristos. EL s'a pogorît din Ceriu pentruca să mântuiască neamul omenesc de păcate; EL a devenit *Mântuitorul Lumii*

Biserica ortodoxă s'a orientat în toate timpurile spre eternitate. Ea are convingerea nestrămutată că a păstrat doctrina esențială a creștinismului *sub forma misterului sfânt*. Și acest mister sfânt ni l-a păstrat nealterat sf. Evanghelie. *Caracterul eshatologic al creștinismului primitiv deasemenia s'a păstrat în ortodoxia orientală.*

Tradiționalismul ortodox s'a concretizat în *cultul ortodox*, care este cel mai frumos sub forma variată în care este realizat în lumea creștină. Doctrina creștină trebuia să fie dată credincioșilor într-o formă accesibilă și sub forma unor rituri bine determinate. Raportul creștinului ortodox cu Dumnezeu se îndeplinește grație cultului sfânt întrebuițat în Biserica ortodoxă, sub forma liturgiilor, tainelor sfinte, și gâciuni, semne, simboale, cu un cuvânt diferitele ceremonii toate săvârșite cu o deosebită atenție, sfințenie și punctualitate, și'n toate acestea acționează *grația divină, care prepară creștinului ortodox viața spre eternitate*. Cu ajutorul cultului divin, ortodocșul se spiritualizează, se apropie tot mai mult de pu-

terea și dragostea lui Dumnezeu, simte fiorul vieții creștine, e transportat în alte regiuni, unde pe un moment abandonează toate grijile lumești — se perfecționează și uită materia degradatoare. Este clipa cea mai fericită ce o petrece ortodoxul alături de Dumnezeu, și unde-și încordează puterile sufletului, pentru a urma calea idealului sfânt. Idealul sfânt în ortodoxie e un *calvar*, este o *Golgotă*, dar numai prin ea poți ajunge la lumină, la perfecțiune, la spiritualizare, la **fericire**.

Un element tot atât de hotărâtor în viața ortodoxiei a fost *monahismul*. Mănăstirile au fost cele dintâi locuri de refugiu, de meditație intensă, de rugăciune cucernică și de viață spirituală, pe care au trăit-o oamenii curați cu trupul și sufletul. Monahismul a fost idealul vieții ortodoxe, atât în trecut cât și în zilele noastre. A lucra în tăcere, în sfințenie, sărăcie și feciorie — înseamnă a preamări pe Dumnezeu și a fi îndreptat veșnic cu ochii spre Ierusalimul ceresc.

Asceții din toate timpurile au dat o strălucire deosebită Bisericii ortodoxe. Etapele istoriei monahismului sunt experiențele cele mai puternice în sfințenie și dragoste creștinească; ele au ridicat puterea de rezistență a ortodoxiei la cea mai înaltă treaptă posibilă a spiritualizării vieții pământești, înălțând delicateța sentimentului religios la plenitudinea divinului. Viața religioasă în mănăstire este trăită din plin, imaginea lui Hristos este urmărită pretutindeni. *Mănăstirile ortodoxe de pretutindeni au fost leagănul credinței și artei creștine. Frumusețea slujbelor ca și poezia religioasă au făcut ca sufletul creștinului ortodox să simtă fiorul divin. În sfintele mănăstiri ale ortodoxiei s'au păstrat cu toată sfințenia, cultul, sfânta tradiție și toate orânduelile sfintei noastre Biserici ortodoxe, după cum sunt orânduite de Sfinții Părinți.*

Iată câteva din aspectele fundamentale ale ortodoxiei!!

Prof. C. Rudneanu

Il iubești ?

Dacă involburarea gândurilor de ură îți încrețește seminătatea frunții, turburându-ți liniștea patriarhală a sufletului, încolțindu-ți în el neghina și spinul răzbunării asupra semenului tău, deschide larg frate iubit cartea naturii și vei vedea acolo cum toată firea învesmântată în haina neasemanatelor culori, îți vorbește de iubirea lui Dumnezeu, îndemnându-te spre iubirea Lui.

Iar când gândul și rugina răzbunării îți roade oțelul sufletului cercetează, frate, sf. Evanghelie — ca și întregă Sf. Scriptură — și vei culege de pe paginile ei sfinte scrise cu litere de foc și pecetluite cu peceți de sânge divin, că „Dumnezeu este dragoste“ (I Ioan 4,8).

A iubi pe Dumnezeu înseamnă a iubi dragostea, a răsufla oricând și oriunde, numai iubire. A iubi pe Dumnezeu înseamnă a iubi desăvârșirea, a tinde spre aceasta, a năzui spre ea neîncetat; iar desăvârșirea cere a-ți curăți într'una viața, a te apropia mereu, mereu de Dumnezeu, a asculta fără șovăire cuvântul Lui, al Domnului și Mântuitorului Iisus: „Fiți desăvârșiți precum și Tatăl cel din ceruri desăvârșit este“ (Matei 5,48)

A iubi pe Dumnezeu înseamnă a iubi lumina; pentru că El este „Lumina lumii“ (Matei 5,14); a iubi adevărul, deoarece El este Calea și Adevărul“ (Ioan 14,6). Și nu numai a iubi aceasta, ci a asculta și a umbla fără ostenire într'însele.

Tu frate iubești pe Dumnezeu ?

Dar nu este numai atât! A iubi pe Dumnezeu, înseamnă a sta neclintit în credința într'însul, a-ți duce viața neșovăit în nădejdea Lui; a iubi bunătatea și milostenia, a fi bun și milos cum a fost El, Domnul. Inseamnă a te jertfi — cum S'a jertfit El, Domnul Hristos.

A iubi pe Dumnezeu? Inseamnă să-ți fie drag tot săracul, să cercetezi pe cel bolnav, pe cel din închisoare, să hrănești pe cel flămând și să dai apă celui însetat. A iubi pe Dumnezeu înseamnă a înseta după dreptate și facerea de bine, a topi în cuptorul inimii tot focul urii contra a-proapelui și a da Domnului toate răzbunările tale.

Tu ai făcut acestea ?

A iubi pe Dumnezeu însemnează să culegi din șanțurile păcatelor pe toți cei răniți de tâlharii fărădelegilor; a nu da ascultare dulcelui șuerat al ispitelor, a intra în casa tuturor Zabeilor și a scoate din mocirla diavolească pe toate Magdalenele.

Tu, frate, ce-ai făcut în latura aceasta? Dacă iubești pe Dumnezeu, îl simți mereu lângă tine și trăiești cu El, cum trăiește frunza pe ramuri? Și răsuflă numai dragostea Lui, pentru că El este aerul tău, El nădejdea ta, El viața ta.

A iubi pe Dumnezeu însemnează a te ruga neîncetat Lui, a-L vesti lumii ca neobositul Pavel; a avea drept pâine a vieții tale, cuvântul Evangheliei și drept țintă a vieții, împărăția Lui, a-L avea totdeauna de Stăpân și Călăuză. Și nimeni nu poate iubi pe Dumnezeu, dacă mai întâi nu urăște păcatul, păcatul sub orice chip s'ar înfățișa. Deci începutul acestei iubiri este mai întâi groaza de păcat. Dacă până acum nu L-ai cunoscut, nu L-ai ascultat, dacă ai trăit departe de El, dacă te simți intinat la suflet, nu te teme! Dumnezeu te iartă și... te așteaptă. Îți iartă păcatele până la întoarcerea ta, până'n clipa vorbirii cu El în frângerea inimii smerite, spălată cu lacrimile pocăinței sincere, dar îți poruncește: „Nu mai păcătuie, ca să nu-ți fie mai rău“ (Ioan 5, 14).

A iubi pe Dumnezeu înseamnă a căpăta negreșit mântuirea, și.. că înainte de a iubi tu pe Dumnezeu, te-a iubit El, cu dumnezeiasca Lui dragoste.

Iar acum, cu toate că multe ar mai fi de spus, acum te întreb din nou: Tu, iubești pe Dumnezeu ?

Vasile Șt. Guzu
stud. teolog.

Despre ce să predicăm ?

În **Dumineca V. după Rusalii**, 13 Iulie 1941, să vorbim despre **diavol și lucrarea lui**.

În Sf. Scriptură întâlnim multe cazuri de **indrăciți** (oameni cuprinși de dureri rele), vindecați de Mântuitorul. Astfel El a vindecat: *doi demonizați*, din cari a scos o mulțime de draci ce au intrat în 2000 de porci și s'au înecat în mare (Mt. 8 v. 28—32; Mc. 5 v. 13); un demonizat, *orb și mut* (Mt. 12 v. 22); un om cu duh necurat (Mc. 1 v. 23—26); un om *mut* având demon (Mt. 9 v. 32—33); un *copil* cu duh *mut* (Mt. 17 v. 14—18); o *copilă* cu duh necurat (Mt. 15 v. 22—28); precum și multe feluri de boale (Mt. 4 v. 24). Mântuitorul a dat și Apostolilor puterea de a vindeca boale și a scoate demoni (Mt. 10 v. 8), iar Apostolii scoteau și ei afară mulți demoni și ungeau pe bolnavi cu untdelemn și-i vindecau (Mc. 6 v. 13). Demonii se supuneau și celor 70 ucenici (Lc. 10 v. 17) la fel ca și Apostolilor (F. Ap. 8 v. 7; 19 v. 12).

Diavolul are mai multe nume, fiecare arătând o însușire a lui. Așa: *satana* (înșelător); *diavol* (clevețitor); *împotriviitor* (potrivnic) al lui Dumnezeu; *veliar* (mârșav); *belzebul* (răufăcător); *șarpe*; *dracon* (drac); *omorător de oameni și părintele minciunii* (In. 8 v. 44), În Sf. Scriptură diavolul este *asemănat* cu: *paserile* ce mânâncă sămânța cea bună (Mt. 13 v. 4), încercând astfel să împiedece răspândirea cuvântului lui Dumnezeu și stricând scripturile (Mt. 4 v. 6); *sămănătorul de neghină* (Mt. 13 v. 25), adevă de sminteli (v. 41) și învățături rătăcite; *lupul* care răpește oile (bisericii) și le împrăștie (In. 10 v. 12); *omul înarmat* care jăfuește casa (Mt. 12 v. 29; Lc. 11 v. 22); și *leul răcnind* ce umblă căutând pe cine să înghită (I. Petru 5 v. 8).

Mândria este pricina pentru care înaintestătorul îngerilor (Lucifer) s'a împotrivit lui Dumnezeu și a fost isgonit din cer, împreună cu ceilalți îngeri răi (II. Petru 2 v. 4; Iuda v. 6). Păcatul izvorește din mândrie și este o răsvrătire împotriva lui Dumnezeu. Păcatul Satanei a fost săvârșit de *bunăvoe* și în *deplină conștiință*. Ingerii cei răi n'au fost ispițiți din afară, nici de trup, deaceia păcatul lor nu poate fi ispășit. Pe ei îi așteaptă focul cel nestins.

Ispitirea este mijlocul (II. Cor. 11 v. 14—15) prin care diavolul luptă contra binelui. Demonii nu au stăpânire și putere asupra cuiva decât dacă Dumnezeu le îngăduie, cu scopul de a încerca credința, spre mântuire, ca la dreptul Iov (c. 1 v. 8-12). Dumnezeu nu ispitește niciodată spre păcat (Iac. 1 v. 13), dar pune la încercare uneori credința omului (Iac. 1 v. 2, 3, 12; I. Petru 1 v. 6—7), însă

El nu îngăduie ca cineva să fie încercat mai mult decât poate răbda, ci odată cu încercarea ajută și de a eși din ispită (I. Cor. 10 v. 12). Satana însă amăgește și înșeală pe om, prezentându-i răul ca un bine de dorit. *Ispita* este un fel de beție și orbire sufletească ce intră în noi prin mădulările trupului. Ea este de 3 feluri: *pofta trupului* (desfrânarea); *pofta ochiului* (bogația) și *mândria* (dorința de slavă). Legea minții (conștiința) se luptă cu legea trupului (Rom. 7 v. 23), însă atunci când am călcat odată *de bunăvoe* legea lui Dumnezeu și am acceptat ispita diavolului, atunci i-am dat ispitei intrare, vânzându-ne pe noi înșine păcatului, prin ce corpul nostru este dus cu ușurință spre păcat.

Indrăciții sunt oameni stăpâniți de durerile rele. Acestea neputând îndura suferințele din iad încearcă să se uniască prin diferite mijloace cu ființe omenești, pentru a se menține pe pământ. În unii sălășluște un duh necurat, în alții mai multe. Așa în Maria Magdalena erau 7 dureri necurate (Mc. 16 v. 9) iar în alții un „legheon“ (6000) sau 2000 (Mc. 5 v. 13). Înmulțirea durerilor necurate se explică prin înverșunarea lor tot mai mare în răutate (Lc. 11 v. 24—26). Starea de îndrăcire, precum și defectele trupesti, (orb, mut, slăbănog) era privită ca o urmare a păcatului. Se pune numai întrebarea: „Cine a păcătuit, acesta sau părinții lui?“ (In. 9 v. 2), fiindcă păcatele părinților trec uneori asupra copiilor (Eș. 20 v. 5; 34 v. 7; Num. 14 v. 18; Deut. 5 v. 9). Oamenii păcătoși se află sub stăpânirea diavolului și lucrează cele rele, îndeplinind voința lui. Deaceia se numesc „fiii diavolului“ (I. In. 3 v. 8, 10, 12). În măsura în care lumea servește — în starea păcătoasă a oamenilor — ca mijloc și armă a păcatului (I. In. 2 v. 15-17), diavolul se numește stăpânitorul acestei lumi (In. 12 v. 31; 14 v. 30; 16 v. 11).

Dumnezeu a mărginit stăpânirea diavolului prin **răscumpărarea oamenilor** de către Fiul Său (Rom. 8 v. 3; Col. 2 v. 15; Evr. 2 v. 14). Distrugerea definitivă a diavolului este amânată până la deplina biruință a binelui asupra răului, la a doua venire a Mântuitorului (Mt. 25 v. 41; II. Petru 2 v. 4; Iuda v. 6). Hristos a venit ca să strice lucrurile diavolului (I. Cor. 15 v. 25). Prin mijloacele (sf. taine și ierurgii) date de Dumnezeu Bisericii, activitatea satanei este mărginită și treptat înfrântă. Ținându-ne cât mai strâns legați de Biserică, rămânem nebântuiți de diavol.

Mijloacele de apărare împotriva uneltirilor diavolului sunt: să *fugim* de căile ispitei (Prov. 4 v. 14, 15); să ne îmbrăcăm cu „*armele lui Dumnezeu*“ ca să putem ține piept împotriva uneltirilor diavolului (Efes. 6 v. 11—17); să *priveghem* și să fim treji pentru a nu intra în ispită (Mt. 26 v. 41;

I. Petru 5 v. 8); să ne *împotrivim* prin credință (Iac. 4 v. 7; I. Petru 5 v. 9); să ne *rugăm* ca să nu fim încercați, ci izbăviți de cel rău (Mt. 6 v. 13). Duhul Sfânt ne vine în ajutor, fiindcă noi nu știm cum să ne rugăm (Rom. 8 v. 26).

Armă asupra diavolului având Crucea, să ne însemnăm cu ea și să invocăm ajutorul lui Hristos, care „prin aceea că a pățimit, fiind ispitit El însuși, poate să ajute și celor ce se ispitesc” (Evr. 2 v. 18).

Cărți

Anuarul Academiei teologice „Andreiane” XVII, 1940—1941. Publicat de *Dr. Dumitru Stăniloae* rector. Sibiu. 85 pagini.

Dintre toate Academii teologice, singura care își publică Anuarul anual și cu o punctualitate pilduitoare, este Academia „Andreiană” din Sibiu.

În cuprinsul celui din anul acesta, apărut pe data încheierii festive a cursurilor, Părintele prof. *Dr. Nicolae Terchilă* publică un studiu temeinic despre „*Herbart și herbartienii români din Ardeal.*” I. Fr. Herbart (1778—1841), dela moartea căruia se împlinesc o sută de ani, este unul dintre cei mai mari pedagogi. După moarte principiile lui pedagogice au avut o largă răspândire. Prin osteneala ucenicilor lui, ele au format renumita „școală herbartiană”.

Herbart pretinde un învățământ educativ, întemeiat pe morală, în legătură organică cu religia. Pedagogia are scopul să formeze caractere, să îndrume tineretul spre ideal moral și religios.

Ca învățământul să aibă rezultat bun, este necesar să se facă *după treptele formale* (pregătirea, predarea, asocierea, sistemizarea și aplicarea), *după treptele cultural-istorice* (copilul trece prin aceleași stadii de dezvoltare, ca și omenirea: dela povești la pățanii, și dela Vechiul la Noul Testament) și *după principiul concentrațiunii* pe temeiul căruia materia principală de învățământ este „Istoria împărăției lui Dumnezeu”. Mai joacă un mare rol în învățământ: dezvoltarea interesului, atenția și noțiunile clare.

Pedagogia herbartiană este și astăzi cea mai răspândită în domeniul educației. La noi, ea s'a răspândit prin tinerii cari și-au făcut studii în Germania: Ioan Popescu (1832—1892) profesor la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu, Ștefan Velovan (1852—1932) profesor la Caransebeș și Craiova, Dr. Daniil Popovici-Barcianu (1847—1903), Dr. Petru Șpan (1860—1911) profesor la Sibiu, Dr. Petru Pipoș (1859—1913) profesori la Institutul teologic din Arad, Dr. Vasile Bologna (născ. 1859)

profesor și director școlar la Sibiu, Dr. Petru Barbu (1864—1941) profesor și rector al Institutului teologic din Caransebeș, Dr. Ioan Stroia (1865—1939) și Dr. Vasile Stan (n. 1875).

Părintele prof. N. Terchilă se ocupă în special cu fiecare; le face pe scurt bio-bibliografia și subliniază rolul lor de autori de cărți pentru școlile primare, secundare, teologice și pedagogice, cât și însemnătatea studiilor de specialitate pe care le-au publicat.

Urmează două articole, unul despre viața și opera părintelui profesor pens. *Ilie I. Beleuță* de păr. prof. Dr. T. Bodoga și al doilea despre prof. *Candid Popa* de prof. P. Gherman.

În continuare se publică datele școlare cu privire la profesori și activitatea lor extrașcolară în 1940/1941, la materiile de învățământ, studenți, biblioteci, festivități și alte cronicile din cursul anului școlar trecut, toate interesante, demne de cunoscut și apreciat.

Informațiuni

■ **I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului** a adresat fiilor săi suflatești o scrisoare pastorală, în care le anunță începerea războiului sfânt împotriva bolșevismului și arată câte rele, câtă vrajbă, nesiguranță, nemulțumire, ură și ucidere, s'au răspândit în lume, — câte batjocuri și prigoane s'au îndreptat împotriva creștinilor, a bisericilor și a lui Dumnezeu, de când Satana a dântuit pe spinarea Rusiei.

Mai departe I. P. Sfinția Sa sfătuește poporul să stea în jurul M. S. Regelui și a Conducătorului Statului gata de orice jertfă, — apoi continuă:

„Pe lângă aceasta Vă sfătuesc părin' este, dragii mei, să faceți să înceteze orice vrajbă și pricină dintre Voi, să vă strângeți rândurile și să vă ajutați unul pe altul ca frații. E tocmai dricul lucrului la câmp; la sapă, la coasă, la uscatul fânului, la seceriș, la cărat și la orice lucru să săriți în ajutor unul altuia. Îndeosebi să nu lăsați în suferință gospodăriile acelor cari își fac slujba lor în oastea țării. Cucernicii noștri preoți și comitetele parohiale să poarte de grijă și să organizeze acest ajutor împrumutat prin parohiile noastre. Acum mai mult ca oricând trebuie să se dovedească, că o parohie de oameni credincioși e ca o familie străbătută de iubire, gata a sări într'ajutorul celor ce au nevoie de el. Nici unul din cei chemați la oaste să nu plece fără să se mărturisească și cuminece la preotul din sat. Fiecare să iee cu el câte o cârticică de rugăciuni, căci rugăciunea e arma cea nebiruită atât pentru ostași cât și pentru cei rămași acasă.”

■ **Pentru eroii Crucii**, care au căzut în prima săptămână pe frontul româno-german împotriva comunismului bolșevic, Duminecă în 29 Iunie 1941, s'au făcut parastase în toate bisericile din Țară.

La Arad serviciul a fost oficiat, după Sf. Liturghie în piața Catedralei, de P. S. S. Părintele Episcop *Andrei*, asistat de zece preoți și doi diaconi. Au fost de față autoritățile militare în frunte cu dl general M. Manafu, autoritățile civile în frunte cu dl col. V. Mihailescu prefectul județului, reprezentanții grupului etnic german, o mare mulțime de popor și trupă. Răspunsurile au fost date de corul „Armonia“.

După parastas, P. Sfinția Sa a rostit o cuvântare înălțătoare în care a proslăvit memoria eroilor căzuți în războiul nostru sfânt. Intre altele P. S. Sa a spus:

Dumineca trecută, când s'a declarat războiul sfânt împotriva Rusiei bolșeviste, un val de bucurie a cuprins inimile tuturor. Astăzi se implinesc șapte zile de când armata română duce un războiu sfânt, punând o altă temelie de jertfă României noi. Nu avem nevoie de o victorie ușoară, fără jertfă. Avem nevoie de o biruință mare, cu rădăcini adânci în istorie și în vecinicie. România de azi se găsește la o răscruce. În numele Celui Atotputernic s'a pornit acest războiu în care se înfruntă două lumi: cea necurată și cea curată. În numele lui Dumnezeu Armata Română și marele ei aliat Poporul German, a pornit lupta împotriva lui Antihrist, care desigur va fi grea, dar care se va termina cu cea mai răsunătoare victorie. Nu va trece o lună și puterea nelegiuitorilor va fi zdrobită.

Dumnezeu este acela care făurește victoriile.

Avem nevoie de răbdare, căci răbdarea aduce curățirea sufletelor și încrederea în Dumnezeu, căci e nevoie ca să intrăm cu suflet nou în Marea Românie. Primul act a fost acela al bucuriei, al doilea este al jertfelor, iar al treilea este actul biruinței, al victoriei finale, a victoriei românești. Nimeni să nu se îndoiască în biruință. Să ne întoarcem gândul spre Prut, spre eroii de acolo, frații noștri și prietenii germani. Astăzi este o zi de jertfă, de pocăință. Pe mormintele eroilor noștri se ridică noua Românie. Să ne rugăm lui Dumnezeu pentru sufletul lor. Glorie sufletelor lor.

După P. Sfinția Sa, a mai rostit o cuvântare ocazională dl general Marin Manafu, apoi a urmat în fața Primăriei Municipiului o paradă militară, la care a participat o și mai mare mulțime de popor, în frunte cu P. S. S. Părintele Episcop *Andrei*, dl gen. Manafu și alți reprezentanți ai autorităților bisericești, militare și civile.

■ † **Maria Baiulescu**, fiica fostului proto-pop al Brașovului B. Baiulescu, întemeietoarea și președinta Reuniunii Femeilor Române din Ardeal, venerabila matronă, scriitoare, conferențiară și

binefăcătoare, a decedat la Brașov în 24 Iunie și a fost înmormântată tot acolo în 26 Iunie 1941.

Maria Baiulescu a fost cea mai reprezentativă figură a femeii române din Ardeal. A desfășurat o bogată activitate patriotică pe teren național și internațional, alta pe teren scriitoresc și a treia tot atât de fecundă pe teren caritativ.

Să-i fie munca binecuvântată și veșnică pomenirea.

■ **Pentru apărarea civilizației creștine.** Sub acest titlu dl C. Șoldan publică în ziarul „Universul“ Nr. 172/1941 următorul articol:

„Unde nu este Dumnezeu, nu există nici om“, spune un scriitor rus refugiat de sub teroarea roșie în care s'a prăvălit poporul țării sale, iubitor de credință odinioară.

Lenin și Stalin i-au interzis poporului rus să mai creadă în Dumnezeu, în Biserica lui Hristos, în morala creștină, în omenie, în sfințenia familiei și în dreptul de proprietate, ca să l poată transforma mai ușor într'o turmă necuvântătoare, sub impulsul instinctelor barbare, cu pistolul în spate, la ordinul agenților sovietici.

Bisericile au fost destinate grajdurilor și hambarelor; altarele profanate și slujitorii lor împușcați, aurul icoanelor furat și cultul morților pe care până și păgânii l'aveau sub o formă sau alta desființat.

Colectivitatea aceasta egalizată în crâncenă mizerie morală și materială nu se mișcă, nu trăește, decât pentru un blid de mâncare atunci când i se dă și pentru o rogojină pe care să doarmă. Cultură, civilizație, progres, ridicarea omului ca valoare spirituală pe scara ierarhiei sociale, urmărirea unui țel superior în viață sunt tot atâtea antiteze față de concepția anarhică a bolșevicilor, cari vor să dărâme întregul patrimoniu de bunuri spirituale pentru a cărui cucerire și realizare s'au străduit secole de-a rândul popoarele civilizate ale Europei.

Puterea de muncă a poporului rus, sugrumat de silnicia comunistă, e folosită de tirania moscovită pentru întinderea barbariei roșii, de care popoarele civilizate se apără mai rău ca de ciumă.

Intre civilizație și întoarcerea la barbarie, popoarele Europei preferă civilizația, întemeiată pe respectul demnității omenești, al credinței în Dumnezeu, al familiei și dreptului de proprietate.

Bolșevicii se războiesc cu Dumnezeul creștinilor și cu civilizația întregii omeniri. Cine luptă însă împotriva lui Dumnezeu și a tradiției de veacuri a neamurilor va cădea ca trăznit de fulger.

Mâna lui Dumnezeu va pedepsi necruțător pe cei trufași cari au făcut din mormântul lui Lenin obiect de adorație, în locul Crucii Mântuitorului, care de 20 de veacuri domină noblețea civilizației europene.

Neamul nostru are un destin în care crede și prin care va birui.

Războiul acesta sfânt pe care-l duce glorioasa armată germană, împreună cu viteaza noastră armată, împotriva anarhiei comuniste, constituie cea mai mare cruciadă ce a

existat vreodată în istorie, pentru apărarea civilizației întregii omeniri.

Națiunea română e mândră că ostașii ei bravi luptă, atât pentru desrobirea provinciilor cutropite de lăcomia comunistă, cât și pentru idealul creștin de ordine și libertate în noua Europă.

■ **D-soara Cornelia Bodea**, fiica preotului Cornel Bodea din Dezna, a fost promovată „magna cum laude” doctor în științele istorice la Facultatea de Litere din București. Subiectul tezei Dsale de doctorat a fost: *Viața lui Moise Nicoară*, lucrată foarte temeinic pe baza unor numeroase documente inedite, aflate la Academia Română și prin arhivele din străinătate. În cuprinsul ei se desvăluie aspecte necunoscute din viața și lupta marelui patriot arădan. Pentru valoarea ei excepțională, lucrarea se va tipări de Academia Română.

Transmitem felicitările noastre fostei colaboratoare a revistei noastre, cât și părinților ei, cari își văd încununată cu atâta succes, strădaniile și studiile fiicei lor.

■ † **Diacon Petru Gherman**, profesor de cântare bisericească și tipic la Academia „Andreiană” și dirijorul corului Reuniunii de muzică „Gh. Dima” din Sibiu, a decedat după o scurtă și grea suferință Marți în 1 Iulie și a fost înmormântat Joi în 3 Iulie 1941.

Moartea l-a surprins abia la începutul carierei sale de compozitor, dirijor și cântăreț. Era în plină tinerețe și în plină ascendență muzicală. Biserica pierde prin moartea lui prematură un slujitor devotat, înzestrat cu alese calități artistice.

Dumnezeu să-l ierte și să-l primească sus, în corul îngerilor Săi.

■ **După rezultatele ultimelor recensăminte** care au avut loc în diferite țări, pe pământ trăiesc 2175 milioane oameni. Mai mult de jumătate, adică 1196 milioane oameni, trăiesc în Asia. Europa cuprinde un sfert din populația globului, adică 531 milioane locuitori, iar America 277 milioane. În Africa trăiesc circa 161 milioane oameni, iar în Australia și insulele din Pacific 11 milioane.

Continentele cele mai locuite sunt Europa și Asia. În Europa locuiesc 46 oameni pe kmp, iar în Asia sunt 29 la fiecare kmp. America are 7 locuitori pe kmp, Africa 5, iar Australia un singur locuitor pe kmp.

■ **Mulțumiri.** Subsemnatul, în numele parohiei din comuna Chisindia-deal, aduc cele mai profunde mulțumiri d-lui și d-nei N. Niculescu dela Curtea de Argeș care au binevoit a dona suma de 5000 (cinci mii) lei și d-lui Gheorghe Bălănescu dela Curtea de Argeș care a binevoit să doneze suma de 3000 (trei mii) lei drept ajutor pentru sfânta biserică ort. rom. din comuna Chisindia, pentru cumpărarea odăjdiilor bisericesti. Parohia le va rămâne pururea recunoscătoare pentru darul lor generos și se va ruga Atotputernicului Dumnezeu să le răsplătească din darurile sale cerești, dându-le lor și familiei lor întregi deplină sănătate și fericire.

Preot Gheorghe Popoviciu

Nr. 3004/1941.

Comunicate

Având în vedere impunerile urcate făcute de organele fiscale, cu ocaziunea impunerii cu *impozit echivalent* pe anul financiar 1941/42, am intervenit la Ministerul Finanțelor, de unde cu adresa Nr. 101081/1941 Ni-se comunică: „în privința imobilelor parohiale s'au dat instrucțiuni Administrațiilor financiare în sensul a evita orice excese și orice evaluări exagerate”.

În legătură cu aceasta atragem atențiunea conducătorilor de oficii parohiale asupra instrucțiunilor întocmite de d-l Dr. C. Iancu jurisconsult eparhial, privitor la redactarea apelurilor, în contra acestor impuneri exagerate, instrucțiuni, cari se vor publica în proximal număr al organului eparhial Arad, la 25 Iunie 1941.

† **ANDREI**
Episcop.

Seculin
cons. ref. eparhial.

Nr. 2951/1941.

Recomandăm atențiunii C. Preoți „Monografia” școalei primare din orașul Dej, scrisă cu multă competență de d-l Ioan Ciupe, dir. școlar, fost revizor al jud. Someș. Prețul 50 lei, și se primește dela autor, care în prezent este utilizat ca învățător la școala primară Nr. 7 din Arad.

Arad, la 23 Iunie 1941.

Prof. Caius Turicu
consilier raferent eparhial.

Nr. 3159/1941.

Se aduce la cunoștința tuturor Cucernicilor Părinți Preoți, că în viitor și *cererile personale*, ca: cereri de avansuri, de ajutor, scutiri de taxe la internat etc., le vor înainta prin oficiul protopopesc, iar P. C. Părinți protopresbiteri le vor înainta cu *propunere concretă*.

Arad, la 1 Iulie 1941.

† **ANDREI**
Episcop

Traian Cibian
consilier ref. eparhial

Nr. 3110/1941.

Concurse

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea următoarelor parohii vacante:

1. **Barațca**, protopopiatul Radna.

Venite:

a) salariul dela stat,

b) stolele legale.

Parohia este de *clasa a treia*.

2. **Budești**, protopopiatul Gurahonț.

Venite:

a) salariul dela stat,

b) stolele și birul legal.

Parohia este de *clasa a treia*.

3. Guravăii, protopopiatul Gurahonț.

Venite:

- a) salariul dela stat,
 - b) stolele și birul legal.
- Parohia este de *clasa a treia*.

4. Poiana, protopopiatul Gurahonț.

Venite:

- a) salariul dela stat,
 - b) stolele și birul legal.
- Parohia este de *clasa a treia*.

5. Șoimuș-Buceava, protopopiatul Gurahonț.

Venite:

- a) grădina parohială în Buceava,
 - b) sesia parohială de 4 jughere,
 - c) birul și stolele legale,
 - d) locuință în edificiul școlii confesionale,
 - e) salariul dela stat.
- Parohia este de *clasa a treia*.

Se publică concurs din oficiu, *cu termen de 30 zile*, pentru următoarele parohii decretate vacante de Consiliul Eparhial:

1. Adea, protopopiatul Chișineu-Criș.

Venite:

- a) Sesiia parohială de 16 jugh.,
 - b) Casă parohială,
 - c) Stolele legale, și
 - d) Salariul dela stat.
- Parohia este de *clasa a doua*.

2. Aldești, protopopiatul Ineu.

Venite:

- a) Sesiunea parohială de 32 jugh.,
 - b) Casă parohială,
 - c) Stolele și birul legal,
 - d) Salariul dela stat.
- Parohia e de *clasa a doua*.

3. Miniș, protopopiatul Arad.

Venite:

- a) Sesiia parohială de 32 jugh.,
 - b) 2 cânepiști și 8 drepturi de pădure și izlaz,
 - c) Casă parohială,
 - d) Stolele și birul legal,
 - e) Salariul dela stat.
- Parohia e de *clasa primă*.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, sunt a se înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Preoții numiți la aceste parohii vor achita impozitele după beneficiul preoțesc din al lor.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Iunie 1941.

† Andrei

Episcop.

Traian Cibian

consilier, referent eparhial.

Nr. 3083/1941.

La Școala Normală ortodoxă „Dimitrie Țichindeal” din Arad sunt vacante următoarele catedre:

1. Limba română Nr. 1,
2. Limba română Nr. 2,
3. Catedra de Matematici,
4. Catedra de Științe Naturale,
5. Catedra de Pedagogie Nr. 2,
6. Catedra de Cântare bisericească și tipic,

7. Catedra de Istorie;

- ore vacante: Limba latină 6 ore,
- ore răslețe: Limba germană 7 ore,
- ore prov. din degrevare: Geografie 5 ore,
- Pedagogie 1 oră,
- Muzică 4 ore.

Ceice doresc a ocupa vreuna din aceste catedre ori ore vacante, își vor înainta cererile la Episcopia ort. rom. din Arad până la cel mult 15 Iulie 1941.

Solicitanții pe lângă diplomele ce le posed privitoare la specialitatea lor, vor anexa și actul de botez spre a dovedi că sunt de religie ortodoxă română.

Profesorii și măestrii numiți se vor bucura de toate drepturile personalului didactic dela școlile Statului, iar salariul îl vor primi din bugetul Statului.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial, dela 23 Iunie 1941.

† Andrei

Episcop.

Prot. Caius Turicu

consilier, referent eparhial.

Nr. 3167/1941.

Pentru îndeplinirea parohiei *Paulian*, protopopiatul Buteni, decretată vacantă de Consiliul Eparhial, se publică concurs *din oficiu* cu termen de 30 de zile, socotite dela prima apariție a prezentului concurs în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venite:

1. Sesiunea parohială în întindere de 24 jug. cad.
2. Casa parohială cu supraedificate,
3. Stolele legale și birul legal,
4. Salariul dela Stat.

Parohia este de *clasa II (doua)*.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare, sunt a se înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, în termenul concursual.

Preotul numit va plăti toate impozitele după beneficiul său.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Iunie 1941.

† ANDREI

Episcop.

Traian Cibian

consilier ref. eparhial

1-3

Nr. 3174/1941.

Se publică concurs din *oficiu*, *cu termen de 30 zile*, socotite dela prima apariție a prezentului concurs în organul eparhial „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea postului al *doilea* de preot al *Catedralei* ort. rom. din Arad.

Candidații vor trebui să aibe *licența* în teologie. Ca beneficiu va avea salariul înscris în bugetul Statului.

Cererile de concurs se vor înainta, în termenul concursual, Veneratului Consiliu Eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 12 Iunie 1941.

† ANDREI

Episcop.

Traian Cibian

consilier ref. eparhial

1-3